

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 280/2016-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. marca 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ludmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Jaškom, Falešníka 10, Prievidza, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Košice-okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 341/2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. apríla 2015 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Košice-okolie (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 341/2012 (ďalej len „napadnuté konanie okresného súdu“).

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že 20. decembra 2012 podal okresnému súdu žalobu proti spoločnosti [REDAKOVANÉ], ktorou sa domáhal náhrady škody na zdraví (bolestného) v sume 5 956 € z dôvodu ublíženia na zdraví v súvislosti s dopravnou nehodou, ku ktorej došlo 28. októbra 2010. Pri tejto dopravnej nehode sťažovateľ utrpel ťažkú ujmu na zdraví, za čo bol [REDAKOVANÉ] (vodič motorového vozidla, prevádzkou ktorého bola sťažovateľovi spôsobená škoda na zdraví, pozn.) uznaný za vinného trestným rozkazom okresného súdu sp. zn. 3 T 30/2011 z 29. júla 2011.

Sťažovateľ ďalej uvádza: *«od podania žaloby na Okresný súd Košice okolie doposiaľ nebolo vo veci samej rozhodnuté a to aj napriek tomu, že podľa môjho názoru, sa nejedná o právne náročnú vec, pretože konania o náhradu škody na zdraví v súvislosti s dopravnou nehodou tvoria bežnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, navyše v mojom prípade sa doposiaľ rieši otázka prípadného uplynutia premlčacej lehoty mnou uplatneného nároku a otázkou výšky bolestného sa súd doposiaľ nezaoberal.*

V konaní 11 C/341/2012 som od platenia súdneho poplatku zo zákona oslobodený, teda súd sa nemusel „zdržiavať“ ani touto otázkou vyrubovania súdneho poplatku za žalobný návrh, ani doručovaním výzvy, prípadného rozhodovania o oslobodení od platenia súdneho poplatku. Po vykonaní prvotných úkonov v rámci prípravy pojednávania žalovaný vo svojom prvom úkone a to vyjadrení sa k žalobe namietal miestnu príslušnosť súdu, o ktorej námietke rozhodol Okresný súd Košice okolie uznesením zo dňa 08. 08. 2013 tak, že na konanie je miestne príslušný Okresný súd Košice okolie. Od tohto okamihu až do júna 2014, kedy bolo nariadené pojednávanie na 08. 09. 2014 súd vôbec nekonal a to aj napriek tomu, že v spise boli priložené všetky listinné dôkazy a mal k dispozícii aj vyjadrenie žalovaného. Písomným podaním doručeným súdu dňa 31. 03. 2014 som žiadal o nariadenie termínu pojednávania.

Pojednávania nariadené na deň 08. 09. 2014 bolo odročené bez bližšieho zdôvodnenia.

Ďalšie pojednávanie bolo nariadené na deň 16. 10. 2014. Na tomto pojednávaní boli prítomní obaja účastníci konania, ktorí boli vo veci vypočutí. Žalovaný namietal premlčanie mnou uplatneného nároku, o ktorom, ak by súd rozhodol resp., mal za to, že premlčaný nie

je, pristúpil by k peňažnému plneniu. Pojednávanie bolo odročené z dôvodu zabezpečenia spisu škodovej udalosti žalovaného na deň 13. 01. 2015.

Dňa 13. 01. 2015 sa pojednávania opäť zúčastnili obaja účastníci konania, ktorí boli opätovne vypočutí o tých ich skutkových okolnostiach ako na predchádzajúcom pojednávaní. Na tomto pojednávaní došlo k jeho odročeniu na deň 23. 01. 2015 za účelom vyhlásenia medzitymneho rozsudku, teda, či je nárok premlčaný alebo nie.

Na pojednávaní nariadenom dňa 23. 01. 2015 došlo k jeho odročeniu na deň 31. 03. 2015. Medzitymny rozsudok vyhlásený nebol z dôvodu, že ho nie je možné vyhlásiť.

Pojednávanie nariadené na 31. 03. 2015 bolo odročené z dôvodu objektívne vzniknutej situácie (nevyhnutná evakuácia budovy súdu) a v čase spisovania tejto sťažnosti, napriek urgencii zo dňa 02. 04. 2015 ďalšie pojednávanie nariadené nebolo.»

Podľa sťažovateľa okresný súd konanie neúmerne predlžuje, čím porušuje jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Sťažovateľ preto navrhuje, aby ústavný súd prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a následne vydal tento nález:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, postupom Okresného súdu Košice okolie, Štúrova 29, Košice v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C/341/2012, bolo porušené.

2. Okresnému súdu Košice okolie prikazuje, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov.

3. Sťažovateľovi [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], bytom [REDAKOVANÉ], priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 12.000,- Eur, ktoré je Okresný súd Košice okolie povinný vyplatiť sťažovateľovi do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia (nálezu).

4. Sťažovateľovi [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], bytom [REDAKOVANÉ], priznáva trovy právneho zastúpenia vo výške 418,48 Eur, ktoré je Okresný súd Košice okolie povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa vedený v [REDAKOVANÉ], číslo účtu: [REDAKOVANÉ] do 15 dní od tohto rozhodnutia (nálezu).“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní uznesením odmietnuť bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Jednou z možností, pre ktoré ústavný súd môže odmietnuť sťažnosť sťažovateľa, je jej zjavná neopodstatnenosť. O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ide vtedy, keď namietaným postupom alebo rozhodnutím všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný

súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

Ústavný súd vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach tiež vyslovil, že zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných prietahoch (napr. IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05, II. ÚS 328/06).

Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

Konanie na okresnom súde začalo 20. decembra 2012 a ku dňu podania sťažnosti sťažovateľa na ústavný súd trvalo 2 roky a 4 mesiace. Ústavný súd vlastnou činnosťou zistil, že v predmetnom konaní bol 2. októbra 2015 vyhlásený rozsudok vo veci samej, proti ktorému bolo podané odvolanie. Spis okresného súdu sa od 4. januára 2016 nachádza na Krajskom súde v Košiciach.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu.

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (III. ÚS 199/02, I. ÚS 154/03). Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne.

Ak ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (I. ÚS 38/04, II. ÚS 199/02, III. ÚS 24/04, III. ÚS 372/06, IV. ÚS 290/04).

Ústavný súd poukazuje na svoje predchádzajúce rozhodnutia, v ktorých opakovane vyslovil, že ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe nemusí ešte zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04). Nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 92/03).

Na základe uvedeného a s prihliadnutím na to, že v predmetnej veci už bolo medzičasom vydané meritórne rozhodnutie, dĺžka napadnutého konania v okolnostiach daného prípadu nie je takej povahy, ktorá by signalizovala možnosť vysloviť zbytočné priet'ahy v konaní a v nadväznosti na to aj porušenie základného práva sťažovateľa garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v označenom konaní, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Nad rámec ústavný súd poukazuje na to, že účinným právnym prostriedkom nápravy v súvislosti s námietkou zbytočných priet'ahov v konaní je podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04) podanie sťažnosti predsedovi okresného súdu podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Nesplnenie tejto náležitosti je podľa ďalších okolností prípadu dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej neprípustnosť (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Sťažovateľ v sťažnosti neuvádza, či podal sťažnosť na prietahy v konaní, ani to žiadnym spôsobom nepreukazuje. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť už táto skutočnosť nebola relevantná, a to ani napriek tomu, že sťažovateľ predložil ústavnému súdu sťažnosť prostredníctvom kvalifikovaného právneho zástupcu. Z tohto dôvodu ústavný súd nepovažoval za potrebné vyzývať sťažovateľa, aby túto skutočnosť preukázal.

Zároveň ústavný súd považuje za potrebné poznamenať, že po prípadnom vrátení veci na ďalšie konanie okresnému súdu sťažovateľovi nič nebráni, aby v prípade nečinnosti či neefektívnej činnosti okresného súdu v ďalšom priebehu označeného konania opätovne podal sťažnosť ústavnému súdu pre porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd sa už ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v petite jeho sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. marca 2016